

Tisková zpráva

Hodnocení stavu životního prostředí - květen 2017

- ⊕ O životní prostředí v ČR se zajímá více jak polovina (52 %) české veřejnosti, oproti tomu 47 % dotázaných se o informace týkající se životního prostředí nezajímá.
- ⊕ Z hlediska stavu životního prostředí lépe hodnotí respondenti životní prostředí v místě svého bydliště (79 %) oproti celkovému stavu v ČR (72 %).
- ⊕ Životní prostředí v celé ČR je dlouhodobě hodnoceno respondenty jako horší oproti životnímu prostředí v místě bydliště. I přesto je v současném šetření rozdíl mezi jejich kladným hodnocením nejmenší od roku 2002 a zároveň obojí dosahuje nejlepšího hodnocení za sledované období.
- ⊕ Spokojenost se stavem životního prostředí v obou případech stoupá s životní úrovní. Více nespokojeni jsou obecně lidé žijící ve městech, z hlediska rozložení do krajů především lidé z Prahy, Moravskoslezského a Ústeckého kraje.
- ⊕ Nejkladněji je vnímán stav kvality pitné vody (spokojeno 85 %, nespokojeno 14 %). Vysokou míru spokojenosti vyjadřují respondenti i v případě dostupnosti volné přírody (83 %) a čistoty okolní přírody (81 %).

Zpracovala:

Jarmila Pilecká

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 593

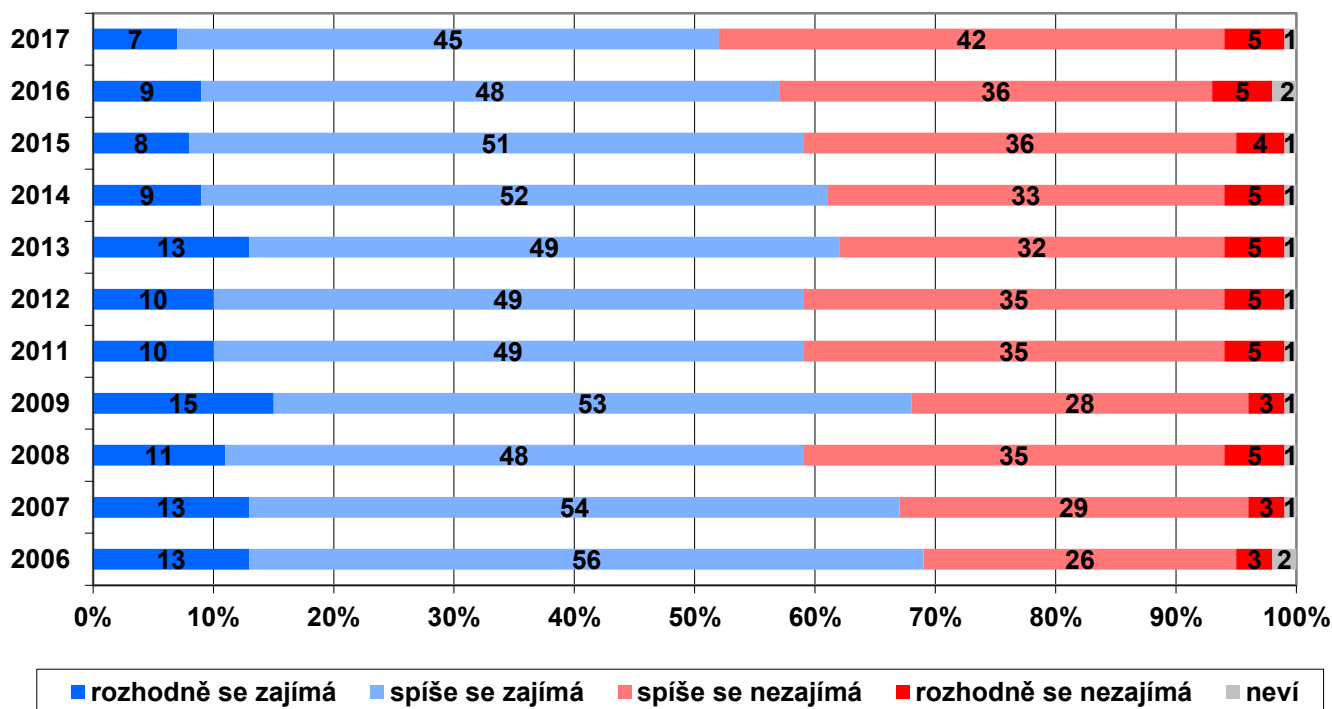

V květnovém šetření dotazovalo Centrum pro výzkum veřejného mínění sadu otázek týkajících se postojů veřejnosti ke stavu životního prostředí v České republice a místě bydliště. Respondenti dále vyjadřovali spokojenost s konkrétními oblastmi životního prostředí v místě bydliště, jako jsou čistota ovzduší, okolní přírody, povrchových vod či dostupnosti volné přírody. Dále posuzovali hustotu silničního provozu, úroveň hluku a kvalitu pitné vody. Kromě toho šetření zkoumalo i to, zda se lidé zajímají o informace týkající se životního prostředí.

Ze současného šetření vyplývá, že o informace o životním prostředí se zajímá více jak polovina (52 %, z toho 45 % se spíše zajímá a 7 % se rozhodně zajímá) české veřejnosti. Oproti tomu 47 % dotázaných se o informace týkající se životního prostředí nezajímá (konkrétně 42 % se spíše nezajímá a 5 % rozhodně nezajímá). V porovnání s názorovým rozložením z minulého šetření z roku 2016 vidíme snížení zájmu o informace spojené s životním prostředím v ČR (zájem se snížil o 5 procentních bodů z 57 % na 52 %, nezájem vzrostl o 6 procentních bodů ze 41 % na 47 %). Z dlouhodobého časového srovnání je současná úroveň zájmu o toto téma nejnižší za sledované období, tedy od roku 2006 (více viz graf 1).

Z hlediska sociodemografických charakteristik se zájem o životní prostředí v ČR zvyšuje se stoupajícím vzděláním. Rozdíly můžeme sledovat i dle životní úrovně, kdy dotázaní s deklarovanou špatnou životní úrovní se méně zajímají o toto téma.

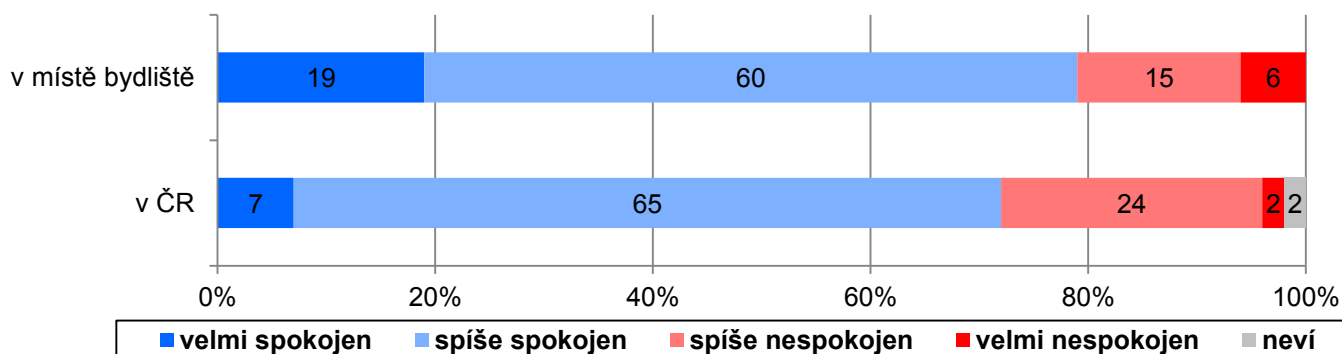
Graf 1: Zájem o informace týkající se životního prostředí v ČR¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 8. – 18. 5. 2017, 1019 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z hlediska stavu životního prostředí lépe hodnotí respondenti situaci v místě svého bydliště oproti celkovému stavu v ČR. Spokojenost se stavem životního prostředí v místě bydliště vyjadřuje 79 % respondentů, v celé ČR pak 72 %. Přibližně čtvrtina (26 %) dotázaných je nespokojena se stavem životního prostředí v ČR, pětina (21 %) je nespokojena s životním prostředím v místě bydliště. Nicméně je mezi dotázanými významněji více lidí, kteří jsou rozhodně nespokojeni s životním prostředím v místě svého bydliště (6 %) oproti rozhodně nespokojeným se stavem životního prostředí v ČR (2 %).

Graf 2: Hodnocení stavu životního prostředí v ČR a v místě bydliště (%)²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 8. – 18. 5. 2017, 1019 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

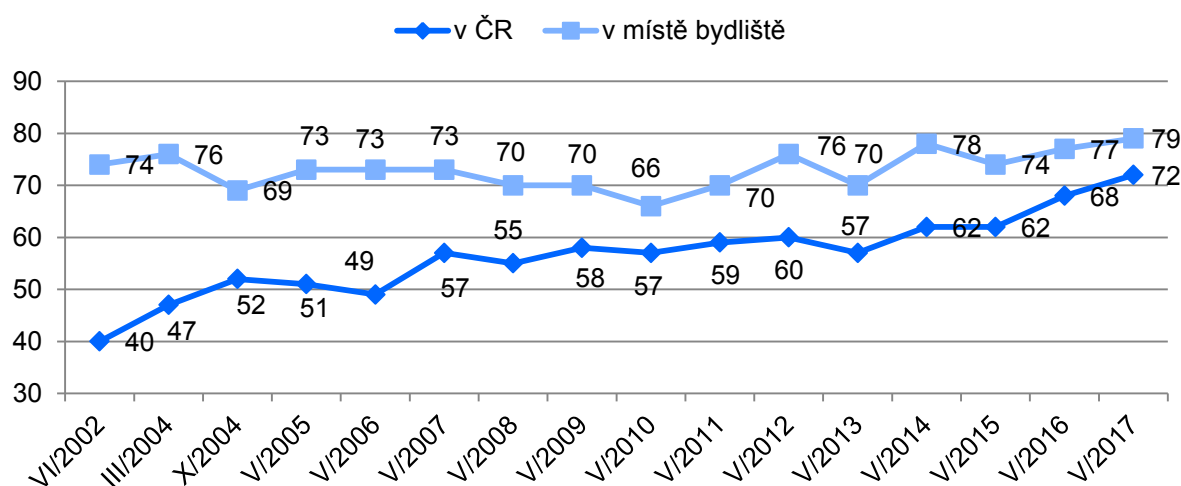
¹ Znění otázky: „Zajímáte se o informace týkající se životního prostředí v České republice?“

² Znění otázky: „Jak jste spokojen s životním prostředím v naší republice celkově a ve vašem bydlišti?“

Spokojenost se stavem životního prostředí v obou případech stoupá s životní úrovní. Více nespokojeni jsou obecně lidé žijící ve městech, z hlediska rozložení do krajů především lidé z Prahy, Moravskoslezského a Ústeckého kraje.

Časové srovnání ukazuje, že od června 2015 postupně stoupá podíl respondentů spokojených jak se stavem životního prostředí v místě bydliště, tak v celé ČR. V současnosti hodnotí kladně stav životního prostředí v místě bydliště o 5 procentních bodů více respondentů, v rámci celé ČR vidíme nárůst o 10 procentních bodů. V současném šetření je nejmenší rozdíl mezi kladným hodnocením ČR a místa bydliště od roku 2002 a zároveň obě hodnocení dosahují nejlepšího výsledku za sledované období. Naopak jako nejhorší byl vnímán stav životního prostředí v celé ČR v červnu 2002 (40 % bylo tedy s jeho stavem spokojeno, v současnosti oproti tomu vidíme zvýšení podílu spokojených o 32 procentních bodů). Z grafu 3 vidíme, že životní prostředí v celé ČR je dlouhodobě hodnoceno respondenty jako horší oproti životnímu prostředí v místě jejich bydliště.

Graf 3: Spokojenost s životním prostředím v ČR a v místě bydliště – časové srovnání (%)

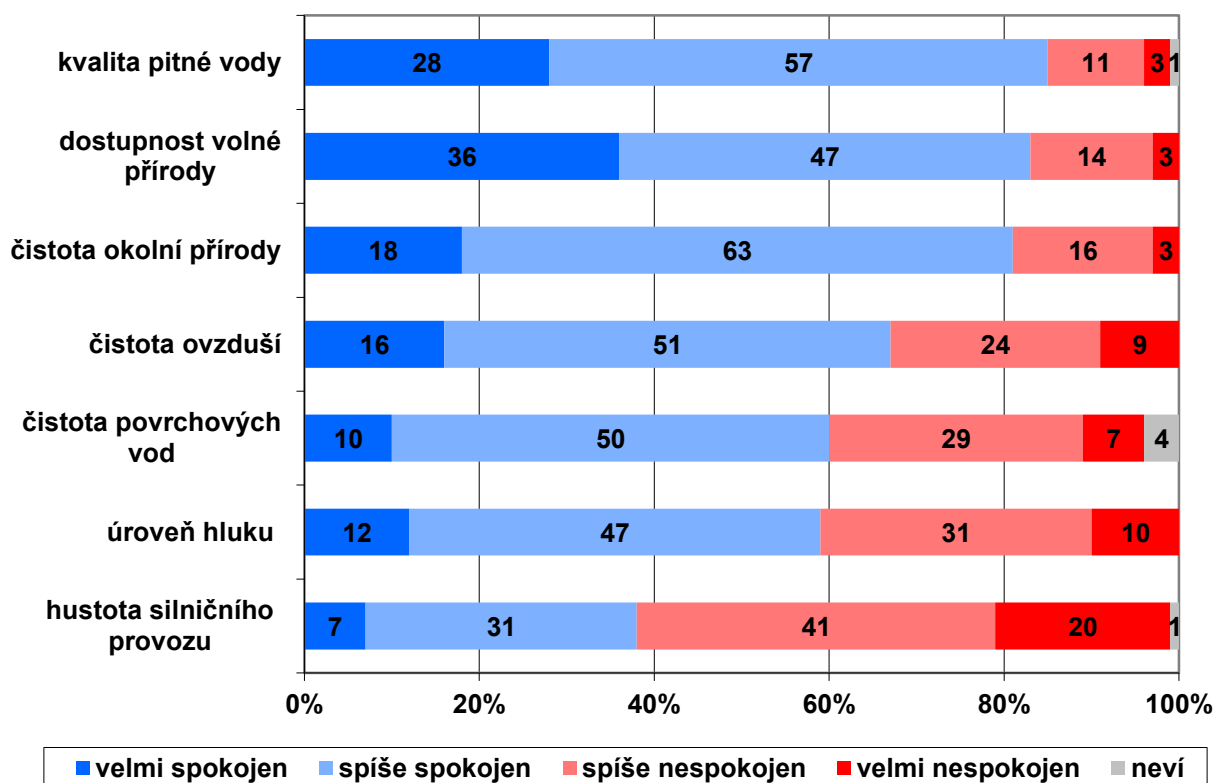

Pozn.: Součet podílů „velmi spokojen“ a „spíše spokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nespokojen“, „velmi nespokojen“ a „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Následně se respondenti vyjadřovali ke konkrétním oblastem životního prostředí v místě jejich bydliště. Obecně u většiny položek převládá spokojenost nad nespokojeností, výjimkou je hustota silničního provozu, kterou respondenti vnímají jako převážně (62 %) jako problematickou, spokojeno je s ní naopak 38 %. Nejkladněji je vnímán stav kvality pitné vody (spokojeno 85 %, nespokojeno 14 %). Vysokou míru spokojenosti vyjadřují respondenti i v případě dostupnosti volné přírody (83 %) a čistoty okolní přírody (81 %). Přibližně dvě třetiny (67 %) hodnotí kladně čistotu ovzduší v místě bydliště. Zhruba stejný podíl respondentů je spokojen s čistotou povrchových vod (60 %) a úrovní hluku (59 %).

Graf 4: Spokojenost s vybranými oblastmi životního prostředí v místě bydliště (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 8. – 18. 5. 2017, 1019 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Další charakteristiky respondentů ukazují, že obecně lépe hodnotí oblasti životního prostředí ve svém místě bydliště lidé s dobrou deklarovanou životní úrovní. S těmito oblastmi jsou pak více spokojeni i lidé, kteří žijí na vesnici oproti dotázaným z města, a to ve všech případech kromě kvality pitné vody, kde se tyto rozdíly neprojevují.

Tabulka 1: Hodnocení ekologické situace v místě bydliště podle velikosti obce – podíly součtu odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“ (v %)

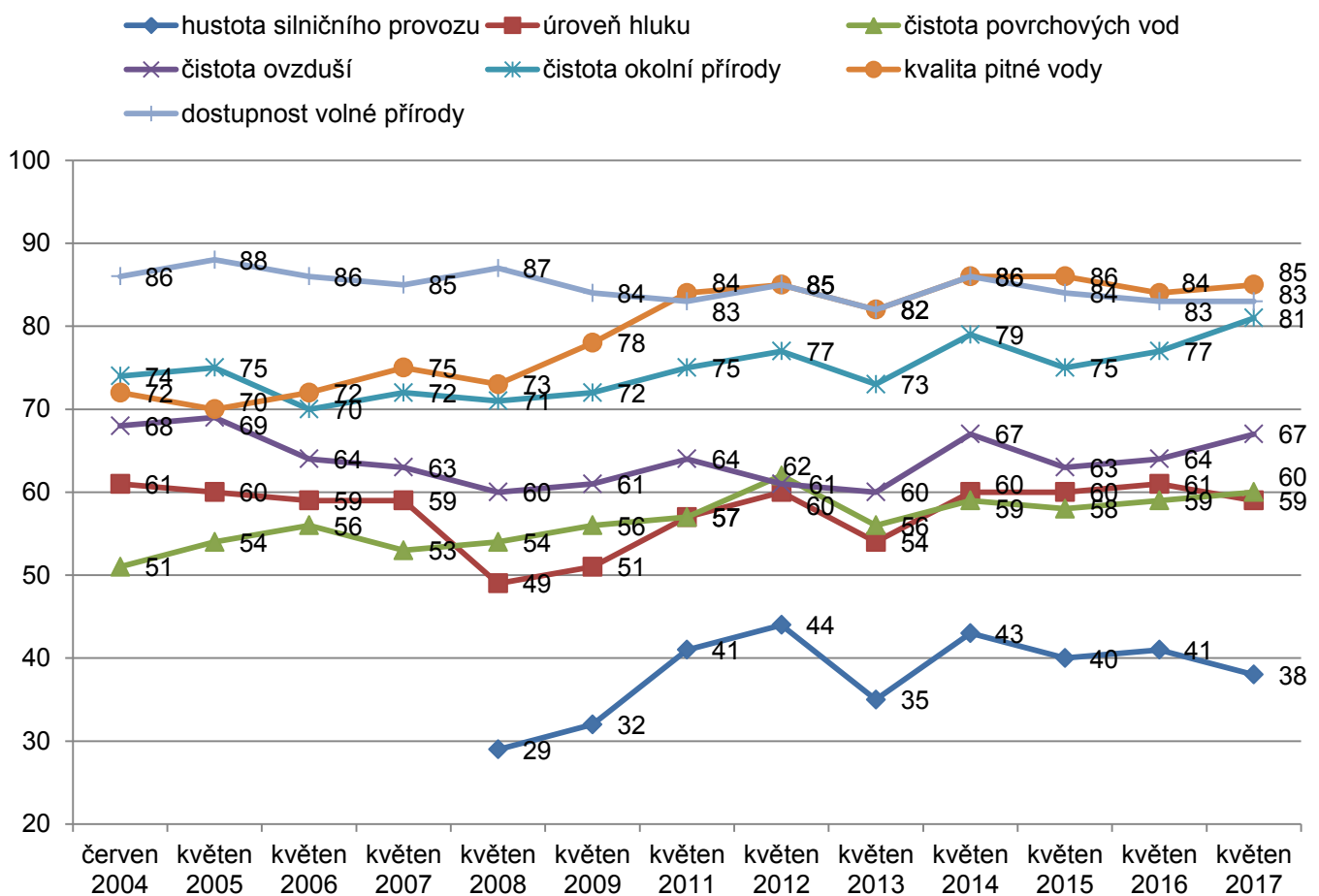
	Velká města	Předměstí	Střední a malé město	Vesnice
Čistota okolní přírody	65	78	83	92
Dostupnost volné přírody	69	91	85	94
Čistota ovzduší	45	48	71	80
Čistota povrchových vod	48	65	63	68
Čistota pitné vody	85	91	86	87
Úroveň hluku	43	61	63	70
Hustota silničního provozu	22	35	41	50

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 8. – 18. 5. 2017, 1019 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Logicky v datech vidíme rozdíly především v hodnocení jednotlivých oblastí životního prostředí v místě bydliště mezi respondenty z měst a vesnic. Kromě hodnocení čistoty pitné vody, která je hodnocena dotázanými z měst i vesnic prakticky totožně, vidíme u všech položek významně nižší spokojenost u obyvatel měst. Nejvýrazněji se pak tyto lidé odlišují v hodnocení čistoty ovzduší (viz tabulku 1).

Z časového srovnání vidíme, že u většiny položek nedochází k významným změnám oproti minulému šetření ve spokojenosti s jednotlivými oblastmi životního prostředí (viz graf 4). Pohled na dlouhodobý vývoj ukazuje, že s čistotou okolní přírody jsou respondenti v současnosti nejvíce spokojeni za celé sledované období. V případě její dostupnosti jsou občané dlouhodobě spokojeni, přičemž podíl spokojených se pohybuje nad 80 %. Poměrně stabilní v čase je i hodnocení čistoty ovzduší, které se ve sledovaném období pohybuje mezi 60 až 70 %. V případě čistoty povrchových vod je hodnocení také poměrně stabilní v čase a pohybuje se ve sledovaném časovém úseku mezi 50 % až 60 %. S úrovní hluku v místě bydliště jsou v posledních čtyřech šetřeních spokojeny zhruba tři pětiny občanů, přičemž nejmarkantnější propad jsme zaznamenali v květnu 2008, kdy se spokojenost snížila o 10 procentních bodů (z 59 % na 49 %). S většinou sledovaných oblastí životního prostředí v místě bydliště je dlouhodobě polovina a více respondentů spokojena. Výjimkou je hustota silničního provozu, se kterou je dlouhodobě spokojena méně jak polovina občanů. Nejvýraznější pak byla nespokojenost s touto oblastí v květnu 2008, kdy spokojenost vyjádřilo 29 % respondentů. Nejvíce spokojeni jsou dotázaní v posledních čtyřech letech s kvalitou pitné vody, zde se spokojenost občanů významně zvýšila v období od května 2008 do května 2011 a zůstává nad 80 %.

Graf 4: Hodnocení ekologické situace v místě bydliště – časové srovnání podílu spokojených (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v17-05</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>8. 5. - 18. 5. 2017</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1019</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>248</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OE.3, OE.27, OE.33</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>OE170619</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>19. června 2017</i>
<i>Zpracovali:</i>	<i>Jarmila Pilecká</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
